

Будівельні Технології: Кошторис 8.6

Визначення обсягів робіт за допомогою формул із застосуванням параметрів розрахунку

Керівництво користувача

Призначення функції

Параметри розрахунку дозволяють задавати вихідні дані один раз і використовувати їх у формулах для розрахунку обсягів робіт. Якщо значення параметра змінюється, формули, у яких цей параметр використовується, перераховуються автоматично.

The screenshot shows the 'Керівництво користувача' (User Management) interface for 'Budivelnii Tekhnologii: Koshtoris 8.6'. The main window displays a table of construction items. Item 15, 'КБ8-5-2', is highlighted, showing a formula for calculating the volume of masonry work. The formula is:
$$\text{Обсяг} = (((\text{ДБ} * 2 + \text{ШБ} * 2) * \text{ВС}) - ((\text{ВД} * \text{ШД19} * \text{КД19}) + (\text{ВД} * \text{ШД15} * \text{КД15}) + (\text{ВД} * \text{ШД10} * \text{КД10}))) * \text{ТС}$$

The table below shows the cost breakdown for item 15:

Всього з ЗВВ	Прямі витрати					ЗВВ	Примітки			
	Разом	Оплата труда	Експлуатація машин	ЗП в ЕММ	Матеріали					
2'961.75	2'692.50	1'668.84	216.48	135.24	807.18	8.0800	0.5440	10.0%	269.25	КНУ 2022

Рис. 1. Локальний кошторис: формула розрахунку відображається під назвою кошторисної норми, результат - у колонці «Обсяг».

1. Що таке параметри розрахунку

Параметри розрахунку - це значення, які використовуються у формулах для визначення обсягів робіт. Кожен параметр має коротке умовне позначення, опис і числове значення.

- умовне позначення використовується безпосередньо у формулі;
- опис пояснює, що саме означає параметр;
- значення бере участь у розрахунку результату формули.

Наприклад, параметр **ДБ** може означати довжину будівлі, параметр **ШБ** - ширину будівлі, а параметр **ТС** - товщину стіни.

2. Загальна послідовність роботи

1. Відкрити локальний кошторис.
2. Створити перелік параметрів розрахунку.
3. Для потрібної кошторисної норми відкрити вікно редагування формули.
4. Ввести формулу з використанням параметрів розрахунку.
5. Натиснути «Застосувати» і перевірити результат у колонці «Обсяг».
6. У разі зміни проектних даних скоригувати відповідні параметри - обсяги будуть перераховані автоматично.

3. Створення параметрів розрахунку

Щоб відкрити перелік параметрів, у локальному кошторисі натисніть праву кнопку миші та виберіть команду «**Параметри розрахунку**».

У вікні «**Параметри розрахунку**» додайте необхідні параметри. Для кожного параметра потрібно заповнити такі поля:

- Шифр - коротке умовне позначення параметра, яке буде використовуватись у формулі;
- Опис - пояснення змісту параметра;
- Значення - числове значення параметра.

Шифр	Опис	Значення	Статус
VOL	Обсяг роботи	0	
ВД	Висота дверних прорізів, м	2.4	◆
ВС	Висота зовнішніх стін, м	4.4	◆
ДБ	Довжина будівлі, м	10.1	◆
КД10	Кількість дверних прорізів ДН24-10Г, шт.	1	◆
КД15	Кількість дверних прорізів ДН24-15Г, шт	1	◆
КД19	Кількість дверних прорізів ДН24-19Г, шт	2	◆
ТС	Товщина зовнішніх стін, м	0.25	◆
ШБ	Ширина будівлі, м	5.6	◆
ШД10	Ширина дверного прорізу ДН24-10Г, м	1	◆
ШД15	Ширина дверного прорізу ДН24-15Г, м	1.5	◆
ШД19	Ширина дверного прорізу ДН24-19Г, м	1.9	◆

Рис. 2. Вікно «Параметри розрахунку»: перелік шифрів, описів і значень параметрів.

4. Введення формули розрахунку

У локальному кошторисі встановіть курсор на кошторисну норму, обсяг якої потрібно розрахувати, та натисніть клавішу **F4**. Відкриється вікно «Редагування формули розрахунку».

У верхньому полі введіть формулу з використанням параметрів. Після введення формули натисніть кнопку «Застосувати».

Шифр	Опис	Значення
ВД	Висота дверних прорізів, м	2.4
ВС	Висота зовнішніх стін, м	4.4
ДБ	Довжина будівлі, м	10.1
КД10	Кількість дверних прорізів ДН24-10Г, шт.	1
КД15	Кількість дверних прорізів ДН24-15Г, шт.	1
КД19	Кількість дверних прорізів ДН24-19Г, шт.	2
ТС	Товщина зовнішніх стін, м	0.25
ШБ	Ширина будівлі, м	5.6
ШД10	Ширина дверного прорізу ДН24-10Г, м	1

Рис. 3. Вікно «Редагування формули розрахунку»: введення формули та перегляд результату.

5. Приклад формули

Для розрахунку обсягу мурування зовнішніх стін можна використати таку формулу:

$$(((ДБ*2+ШБ*2)*ВС)-((ВД*ШД19*КД19)+(ВД*ШД15*КД15)+(ВД*ШД10*КД10)))*ТС$$

У цій формулі:

- $ДБ*2+ШБ*2$ - периметр будівлі;
- $(ДБ*2+ШБ*2)*ВС$ - загальна площа зовнішніх стін;
- $(ВД*ШД19*КД19)+(ВД*ШД15*КД15)+(ВД*ШД10*КД10)$ - загальна площа дверних прорізів;
- $ТС$ - товщина зовнішніх стін.

Важливо

Товщину стіни потрібно застосовувати до площі стін після віднімання прорізів. Тому зовнішні дужки у формулі є обов'язковими.

6. Перегляд результату

Після натискання кнопки «Застосувати» результат розрахунку відображається у локальному кошторисі в колонці «Обсяг». Сама формула відображається під назвою кошторисної норми, що спрощує перевірку правильності розрахунку.

7. Автоматичний перерахунок при зміні даних

Якщо змінюються проєктні дані, наприклад висота стін або кількість дверних прорізів, не потрібно вручну змінювати формулу в кожній нормі. Достатньо відкрити «**Параметри розрахунку**» і скоригувати значення відповідного параметра.

Після зміни значення параметра всі формули, у яких він використовується, будуть перераховані автоматично.

8. Рекомендації щодо заповнення параметрів

- Використовуйте короткі та зрозумілі шифри параметрів: ДБ, ШБ, ВС, ТС, КД10 тощо.
- Не використовуйте у шифрах пробіли та спеціальні символи.
- В описі обов'язково зазначайте одиницю вимірювання: м, м², м³, шт. тощо.
- Не додавайте одиниці вимірювання безпосередньо у формулу - у формулі мають бути лише числа, шифри параметрів, дужки та арифметичні дії.
- Перевіряйте дужки у складних формулах, особливо коли потрібно спочатку відняти площу прорізів, а вже потім множити результат на товщину.

9. Переваги використання параметрів розрахунку

- прозорий і зрозумілий розрахунок обсягів робіт;
- швидке коригування розрахунків при зміні проєктних даних;
- автоматичний перерахунок пов'язаних формул;
- зменшення ризику арифметичних помилок;
- зручність перевірки розрахунків користувачем, замовником або експертизою.